

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 16

ביאור ע"פ יונת בחגוי הסלע וגו'

An explanation of the verse "My
dove, in the clefts of the rock"

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/16/

1 ביאור ע"פ יונתני בחגוי הסלע וגו'

An explanation of the verse "My dove, in the clefts of the rock, etc."

2 הנה כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם. ומבואר במ"א שאינו מוכן לפי פשוטו כי מלתא דפשיטא היא

שאין ערוך מחשבותינו המלובשות בגוף לגבי מחשבתו של הקב"ה שאין לו דמות הגוף ואינו גוף ח"ו

[חס ושלום]

Now, it is written, "For My thoughts are not your thoughts." And it is explained elsewhere that according to its plain meaning this is not understood: for it is an obvious matter that there is no comparison between our thoughts, which are encloded in a body, and the thought of the Holy One, blessed be He, who has no likeness of a body and is not, G-d forbid, a body.

והענין הוא כי הנה באדם הרהור דהיינו מחשבה לא עביד מידי כי הנה המחשבה נק' נהר כנודע בפי'

ונהר יוצא מעדן

The explanation is this. In a human being, "contemplation" (hirhur), that is, thought, "does nothing." For thought is called a "river," as is known from the explanation of "And a river goes out from Eden."

והיינו דכמו הנהר שנובע מן מקורו והולך בתמידות לא ינוח ולא יעמוד. כך המחשבה היא נובעת

בתמידות ממקורה מהשכל ולא תנוח אפי' [אפילו] רגע שתמיד תשוטט מחשבת האדם באיזו דבר.

That is, just as a river wells up from its source and flows constantly, does not rest and does not stand still, so thought wells up constantly from its source, from the intellect, and does not rest even for a moment, for a person's thought is always roaming over some matter.

3 ואעפ"כ [ואף על פי כן] לא תפעול שום פעולה מורגשת ולא תעשה רושם כלל ולא כמו הדבור והמעשה

שעושין רושם.

Yet even so, it brings about no perceptible effect and leaves no impression at all, unlike speech and action, which do leave an impression.

כמו עד"מ כאשר ידמה אדם במחשבתו להוות ולעשות איזו מציאות שיהיה הנה מחשבתו לא תפעיל

As, by way of analogy, when a person pictures in his thought bringing into being and making some existent thing, that it should be: his thought will not bring [it] about.

ואף אם ידמה ויצייר בשכלו צורת המציאות אשר ברצונו להוות עכ"ז [עם כל זה] והיה כלא היה עד יפעל ויצא לפועל ע"י כח המעשה דוקא או ע"י הדבור שמצוה לאחרים לעשות.

And even if he pictures and depicts in his mind the form of the existent thing that he wishes to bring into being, nevertheless it is as though it had never been, until it is effected and brought out into actuality through the power of action specifically, or through speech, by which he commands others to do it.

ונמצא המחשבה אין לה כח לפעול ולעשות כמו הדבור והמעשה שעיקר הפעולה אינה אלא ע"י המעשה דייקא או הדבור

It turns out, then, that thought has no power to effect and to make, as speech and action do; for the effect comes about chiefly only through action specifically, or speech.

(וזהו דהרהור לא עביד מידי שהמחשבה היא בחינת אין לגבי הדבור והמעשה שהם היש והעיקר וכדלקמן).

(And this is [the meaning of] “contemplation does nothing”: thought is at the level of “nothing” (ayin) compared to speech and action, which are the “something” (yesh) and the main thing, as [will be explained] below.)

ואין כן למעלה במחשבתו ית' שהמחשבה דייקא היא תפעיל (והיא היש)

But it is not so above, in His thought, may He be blessed, where it is thought specifically that effects (and it is the “something”).

כי כאשר עלה במחשבתו ורצונו להוות ולהאציל האצילות הנה אז נאצל ונתהווה ממש על ידי מחשבה זו כו' וכמ"ש כ"ז [כל זה] בפרדס (שער הצחצחות פ"ג [פרק ג'])

For when it arose in His thought and His will to bring into being and to emanate the World of Atzilus (Emanation), then it was actually emanated and brought into being through this thought, etc., as all this is written in the Pardes [Rimonim] (Sha'ar HaTzachtzachos, chapter 3).

ועמ"ש מזה גם כן בד"ה תקעו בחדש ואדרבה שם נהפוך הוא שהתהוות המציאות שע"י מחשבה הוא הרבה גבוה במעלה ומדרגה מהמציאות שנתהווה על ידי הדבור.

And see what is written about this also in the discourse beginning “Blow on the New Moon.” And on the contrary: there [above] it is the reverse, for the coming-into-being of existence that is through thought is far higher in quality and level than the existence that came into being through speech.

שהרי ידוע מענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות במחשבה אחת. ששם הוא למעלה מבחי' גדר זמן.

For it is known, from the matter of [His] "looking and gazing to the end of all the generations" in one thought, that there it is above the level of the bounds of time.

4 וכמ"ש בזהר שבמחשבה אחת נבראו כל העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] וגם תח"ה [תחיית המתים]

ואלף השביעי וכל העליות הכל נכלל במחשבה זו שממנה התהוותם

As is written in the Zohar, that in one thought all the worlds, Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, were created, and also the Resurrection of the Dead, and the seventh millennium, and all the ascents: all is included in this thought, from which they came into being.

אך כשבא השפע בבחי' הדבור הוא שנתצמצם האור בבחינת מיעוט אחר מיעוט ובבחי' התחלקות עד ששם נעשה ונתהווה בחינת זמן להיות שנים וחדשים וימים כו'

But when the flow (shefa) comes into the level of speech, that is when the light is contracted, in the manner of diminution after diminution and in the manner of division, until there the aspect of time is made and comes into being, so that there are years and months and days, etc.

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ז [פרק ז'] שהתהוות הזמן הוא רק מבחי' מלכות שהוא דבור העליון אבל בבחי' המדות דאצילות שלמעלה מהדבור כתיב כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול. שכולל אלף שנים ביום א'

As is written in Sefer Shel Beinonim [the Tanya], Part II, chapter 7, that the coming-into-being of time is only from the level of Malchus, which is the supernal speech; but of the level of the emotive attributes (middos) of Atzilus, which are above speech, it is written, "For a thousand years in Your eyes are like the day of yesterday," which includes a thousand years in one day.

עד שבמחשבה עילאה הוא למעלה מהזמן הנ"ל גם כן שהרי צופה ומביט עד סוף כל הדורות במחשבה וסקירה אחת (ועמ"ש מזה בפ' בראשית בד"ה צאינה וראינה כו' לבבתי כו' ע"ש)

So much so that in the supernal thought it is above even this time mentioned above, for He looks and gazes to the end of all the generations in a single thought and glance. (And see what is written about this in Parshas Bereishis, in the discourse beginning "Go out and gaze, etc.," [at] "You have captured my heart, etc."; see there.)

נמצא מובן מזה שלמעלה עיקר ההתהוות הוא מבחי' המחשבה דייקא

It is understood from this, then, that above, the main coming-into-being is from the level of thought specifically.

עד שגם כל מציאות כשעלה במחשבה ונתהווה שם עי"ז הנה יש בו חיות ואור יותר הרבה מכמו שהוא מהותו ועצמותו כשנמשך אח"כ למטה עי"י הדבור כו' להתהוות בבי"ע.

So much so that every existent thing too, when it arose in thought and came into being there through this, has in it far more life-force and light than [there is in] its very being and essence when it is afterwards drawn down below through speech, etc., to come into being in Beriah, Yetzirah and Asiyah.

שהרי מה שנמשך ונתהווה על ידי הדבור ירד ונמשך תחת הזמן ממש משא"כ מה שהוא בבחינת מחשבה הוא למעלה מזה כו'.

For what is drawn down and brought into being through speech has actually descended and been drawn beneath time; whereas what is at the level of thought is above this, etc.

5 ועמ"ש בפ' מקץ בד"ה נר חנוכה כו' כדי שתהא מזוזה דלשם נתבאר ג"כ ענין זה איך שעיקר ההתהוות הוא עי"י כל אשר חפץ ה' עשה. ומה שהיה צ"ל מאמר ודבור כדי שיהיה בחינת יש כו' ע"ש.

And see what is written in Parshas Mikeitz, in the discourse beginning "The Chanukah lamp, etc., so that the mezuzah may be," for there this matter too was explained: how the main coming-into-being is through "Whatever Havayah desired, He did"; and that there had to be a saying (ma'amar) and speech so that there would be the level of "something" (yesh), etc. See there.

6 וזהו כי לא מחשבותי מחשבותיכם שכאדם גשמי נראה מחשבתו נחשבת לאין שלא יומשך ממנה שום התהוות מחמת דקותה. ומה שהולך ומתעבה לבחינת הדבור ומעשה נחשב יותר ליש שמהם יומשך התהוות דבר.

And this is [the meaning of] "For My thoughts are not your thoughts." For in a physical human being, it is seen that his thought is accounted as "nothing," since no coming-into-being will be drawn from it, because of its fineness; while what goes on and grows coarser, into the level of speech and action, is accounted more as "something," since from them the coming-into-being of a thing will be drawn.

אבל מדת הקב"ה אינו כן שהוא ית' הסוכ"ע הוא היש ואין בלתו ומה שהולך ומתפשט יותר בעולמות עליונים ותחתונים הוא נחשב יותר לאין כי הכל בטל נגדו וכולא קמיה כלא לחשיב

But the way of the Holy One, blessed be He, is not so: for He, may He be blessed, [who is] the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), is the "something," and there is none besides Him; and whatever goes on and extends further into the upper and lower worlds is accounted more as "nothing," for everything is nullified before Him, and "all before Him is accounted as nothing."

לכן כמ"כ [כמו כן] בענין מחשבה ודבור שלו ית' שהם הארות והתפשטות אלקותו ית' הנה המחשבה הוא
 בחינת יש וע"ז נאמר להנחיל אוהבי יש

Therefore, so too in the matter of His thought and speech, may He be blessed, which are radiances and extensions of His G-dliness, may He be blessed: thought is the level of "something" (yesh), and of this it is said, "to cause those who love me to inherit yesh."

וממנה עיקר ההתהוות עד שהדבור נחשב לבחי' אין וכלא חשיב לגבי מחשבה זו כו' ועיין מ"ש מזה
 במ"א ע"פ ויהי קול מעל לרקיע

And from it comes the main coming-into-being, so much so that speech is accounted the level of "nothing," and as nothing compared to this thought, etc. And see what is written about this elsewhere on the verse "And there was a voice from above the firmament."

(ועמ"ש עוד במ"א בענין מ"ש כל אשר חפץ ה' עשה וכתוב בדבר ה' שמים נעשו ושם נת' [נתבאר] ג"כ
 דעיקר ההתהוות הוא מבחינת חפץ' [חפצו] ורצונו העליון והוא בחי' מחשבה הנ"ל. בביאור ע"פ יביאו
 לבוש מלכות בד"ה להבין ההפרש כו':)

(And see what is written further elsewhere on the matter of what is written, "Whatever Havayah desired, He did," while it is written, "By the word of Havayah the heavens were made"; and there it was also explained that the main coming-into-being is from the level of His desire and His supernal will, which is the level of thought mentioned above: in the explanation on the verse "Let them bring a royal garment," in the discourse beginning "To understand the difference, etc.")

7 ב והנה ישראל עלו במחשבה הנ"ל והוא הנק' מחשבה הקדומה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה]
 בבראשית רבה פ"א מחשבתן של ישראל קדמה לכולן.

2. Now, Israel arose in the thought mentioned above, which is what is called the primordial thought (machshavah hakedumah), as our Sages, of blessed memory, said in Bereishis Rabbah, section 1: "The thought of Israel preceded them all."

והענין כי תכלית הבריאה והתורה והמצות הוא להיות לו ית' דירה בתחתונים דהיינו שיהי' [שיהיה]
 גילוי אור א"ס ב"ה למטה דייקא.

The explanation: the purpose of creation, and of the Torah and the mitzvos, is that there be for Him, may He be blessed, a dwelling place among the lower realms (dirah betachtonim); that is, that there be a revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, below specifically.

ולא בשביל הגילוי באצילות כי הרי באצילות בלאו הכי נמי איהו וגרמוהי חד בחי' ביטול כו'.

And not for the sake of the revelation in Atzilus, for in Atzilus, even without this, "He and His vessels are one" (ihu vegarmohi chad): the level of self-nullification (bittul), etc.

אמנם ב"ע שהם יש ודבר נפרד וע"י תורה ומצות ממשיכים בהם ג"כ בחי' דירה והשראת אור א"ס כמו באצילות זהו תכלית הבריא

But Beriah, Yetzirah and Asiyah are "something" (yesh) and a separate thing; and through Torah and mitzvos one draws into them, too, the level of a dwelling and the resting of the Infinite Light, as in Atzilus. This is the purpose of creation.

(וכענין צחוק עשה לי אלקים כו' ועמ"ש בד"ה ששים המה מלכות בענין אור זרוע כו' ועמ"ש בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובד"ה לא הביט און ביעקב).

(And [this is] like the matter of "G-d has made laughter for me, etc." And see what is written in the discourse beginning "There are sixty queens," on the matter of "Light is sown, etc." And see what is written in the explanation on the verse "For as the new heavens," and in the discourse beginning "He has not beheld iniquity in Yaakov.")

ואיך נעשה זה על ידי התורה ומצות הענין כי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם רמ"ח אברים דמלכא

And how is this accomplished through the Torah and mitzvos? The explanation is that the 248 positive commandments are the "248 limbs of the King."

פי' אברים היינו כמו עד"מ על ידי האבר נמשך ומתגלה אור וחיות מהנפש כח הראיה בעין כו' כך למעלה ע"י ע"ס [עשר ספירות] דאצילות נמשך ומתגלה אור א"ס ב"ה ממש.

The meaning of "limbs" is: just as, by way of analogy, through a limb light and life-force from the soul are drawn forth and revealed, [such as] the power of sight in the eye, etc., so above, through the Ten Sefiros of Atzilus, the very Infinite Light, blessed be He, is drawn forth and revealed.

וזהו ענין איהו וחיוהי וגרמוהי חד ולכן הם הנקראים רמ"ח אברים דמלכא.

And this is the meaning of "He and His life-forces and His vessels are one"; and therefore they are what is called the "248 limbs of the King."

והן הן ג"כ המצות כי תפילין הם המשכות אור א"ס בחכמה בינה דעת כו' צדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים]
בחי חסד כו'

And these very ones are also the mitzvos: for tefillin are the drawing down of the Infinite Light into Chochmah, Binah and Daas, etc.; charity and acts of kindness (gemilus chassadim) [are] the level of Chesed, etc.

וחשבון רמ"ח אברים ורמ"ח מ"ע [מצות עשה] היינו לפי שז"א הוא בעל ט"ס [ט' ספירות] (כמ"ש במ"א בד"ה אלפי שנאן בפי' יתרו ועיין בזהר נח דס"ה אי' ובע"ח [ובעץ חיים] שער א"א פ"ב [פרק ב']) חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד]

And the count of 248 limbs and 248 positive commandments is because Z'eir Anpin possesses nine Sefiros (as is written elsewhere, in the discourse beginning "Thousands of shinan [angels]," in Parshas Yisro; and see the Zohar, Noach, page 65a, and Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapter 2): Chochmah, Binah and Daas; Chesed, Gevurah and Tiferes; Netzach, Hod and Yesod.

וכל אי' כלולה מטי' הרי ט' פעמים ט' עולה פ"א וכל בחינה יש בה ג' כלים ראש תוך סוף הרי רמ"ג וה"ח [וה' חסדים] המגדילים הרי רמ"ח.

And each one is composed of nine: thus nine times nine comes to 81. And each aspect has three vessels, head, middle and end: thus 243. And the five Chasadim that enlarge [it]: thus 248.

והנה ענין מתן תורה שהוא התלבשות המצות עליונים רמ"ח אברין דמלכא מה שהקב"ה מניח תפילין כו' במצות גשמיות תפילין בקלף ודיו וציצית בצמר וכן סוכה ולולב כו' ושאר כל המצות

Now, the matter of the giving of the Torah is the enclothing of the supernal mitzvos, the 248 limbs of the King, [such as] the Holy One, blessed be He, putting on tefillin, etc., in physical mitzvos: tefillin in parchment and ink, and tzitzis in wool, and likewise sukkah and lulav, etc., and all the rest of the mitzvos.

היינו שעל ידי קיום המצוה בגשמיות ממשיכים אור א"ס ב"ה המתגלה ברמ"ח אברים דמלכא שיתגלה למטה ממש בעשיה

That is, through fulfilling the mitzvah physically, one draws down the Infinite Light, blessed be He, which is revealed in the 248 limbs of the King, so that it be revealed actually below, in Asiyah.

היינו על ידי תפילין ממשיכים בחינת חכמה ועל ידי צדקה בחינת חסד כו' עד שיד האדם הנותן צדקה תהיה בחי' כלי לגילוי אלקותו ית' כמו שחסד דרועא ימינא שבאצילות הוא כלי לגילוי אור א"ס דאיהו וגרמוהי חד. כך יהיה גילוי זה ממש בבי"ע

That is, through tefillin one draws down the level of Chochmah, and through charity the level of Chesed, etc., until the hand of the person who gives charity will be at the level of a vessel for the revelation of His G-dliness, may He be blessed: just as Chesed, "the right arm," in Atzilus is a vessel for the revelation of the Infinite Light, since "He and His vessels are one," so this very revelation will be in Beriah, Yetzirah and Asiyah.

וזהו ענין דירה בתחתונים שנעשה על ידי קיום התורה ומצות שהן רמ"ח אברין דמלכא הנקרא ז"א דאצילות שעיי"ז יומשך גילוי זה שבאצילות גם בעשייה ממש

And this is the matter of a dwelling place among the lower realms, which is made through fulfilling the Torah and mitzvos, which are the 248 limbs of the King, called Z'eir Anpin of Atzilus: through this, this revelation that is in Atzilus will be drawn down into Asiyah itself as well.

(וכמ"ש מזה בד"ה משה ידבר בפ' יתרו ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית בפ' שלח בפ"י וזכרתם את כל מצות כו' ע"ש).

(As is written about this in the discourse beginning "Moshe would speak," in Parshas Yisro; and see what is written in the discourse beginning "And it shall be tzitzis for you," in Parshas Shelach, on the meaning of "And you shall remember all the commandments, etc."; see there.)

אך איך יהיה התקשרות האצילות עם העשיה גשמיות והרי אין ערוך זה לזה ואיך יומשך על ידי המצות מעשיות גילוי האצילות עליון כו'.

But how can there be a bond between Atzilus and physical Asiyah, when there is no comparison between them? And how will the revelation of supernal Atzilus be drawn down through the active mitzvos, etc.?

אך הענין הוא מפני שישראל עלו במחשבה הקדומה ומפני זה כשישראל עושין המצות הם ממשיכים ומקשרין האצילות הרוחני בעשייה הגשמיות.

But the explanation is that it is because Israel arose in the primordial thought; and because of this, when Israel perform the mitzvos, they draw down spiritual Atzilus and bind it to physical Asiyah.

לפי שבחינת מחשבה הקדומה הוא מבחינת סוכ"ע דאצילות ועשייה שוין נגד בחי' זו כי היא כוללת כולן יחד שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] שהוא כתר הכללי דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשייה].

For the level of the primordial thought is of the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), before which Atzilus and Asiyah are equal, for it includes them all together. This is the level of Adam Kadmon, which is the general Keser (Crown) of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah.

8 ולכן אצילות ועשייה שוין לגבי בחינה זו ועמ"ש מזה בד"ה למנצח על השמינית כו' ולכן יכול לקשר ולחבר האציק עם העשייה אע"פ [אף על פי] שהם רחוקים זה מזה בתכלית.

Therefore Atzilus and Asiyah are equal in relation to this level (and see what is written about this in the discourse beginning "For the conductor, on the sheminis [the eighth], etc."); and therefore one can bind and join Atzilus with Asiyah, although they are utterly distant from each other.

ויוכן זה ג"כ עד"מ באדם דהנה אנו רואים באור וחיות הנפש המלוכש באברי הגוף שבכל אבר מלוכש כח פרטי כמו ראייה שמיעה ריח טעם ודבור

This will also be understood by way of analogy from a human being. For we see, in the light and life-force of the soul that is encloded in the limbs of the body, that in each limb a particular power is encloded, such as sight, hearing, smell, taste and speech.

שכח הראיה מלוכש בעין וכח השמיעה באזן כו' כל א' הוא בחינה ומדרגה בפ"ע [בפני עצמו].

The power of sight is encloded in the eye, and the power of hearing in the ear, etc.; each one is an aspect and level of its own.

אבל המחשבה הנה מקושרים ואחוזים בה כל האברים והכחות שבהן מהראש עד צפורן הרגל שהרי ירגיש במחשבתו כל הנפעל ברמ"ח אברים

But as for thought, all the limbs, and the powers in them, from the head to the toenail, are bound to it and held in it; for he feels in his thought everything that is done in the 248 limbs,

וגם כל האיברים בטלים למחשבתו והיא מושלת על כולן וגם היא שורה בכולן ומקפת אותן.

and also all the limbs are nullified before his thought, and it rules over them all; and it also rests in them all and encompasses them.

שהרי מיד כשעולה במחשבתו לנענע רגלו תומ"י [תכף ומיד] תתנענע הרגל בלי שום שהיית זמן כו' (ועמ"ש מזה במ"א בד"ה להבין מפני מה יו"ט [יום טוב] דפסח הוא כיום שנעשה בו נס. ובביאור ע"פ ויקח קרח כו').

For as soon as it arises in his thought to move his foot, the foot moves at once, without any lapse of time, etc. (And see what is written about this elsewhere, in the discourse beginning "To understand why the festival of Pesach is on the day on which the miracle was done," and in the explanation on the verse "And Korach took, etc.")

והנמשל מזה למעלה דהשתלשלות העולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כל בחינה הוא פרט בפ"ע [בפני עצמו] וע"כ בין אצילות לבריאה יש פרסא כו'

And what this illustrates above: in the chain of descent (hishtalshelus) of the worlds, Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, each level is a particular of its own; and therefore between Atzilus and Beriah there is a partition (parsa), etc.,

והוא כמשל כח הראיה בעין שהוא מובדל מכח ההילוך שברגל וגם יש פרסא מפסקת בין אברי הנשימה לאברי המזון דהיינו חצר הכבד כו'

and this is like the analogy of the power of sight in the eye, which is separate from the power of walking in the foot; and there is also a partition that divides between the organs of breathing and the organs of nourishment, namely the diaphragm (chatzar hakaved), etc.

אבל בחינת מחשבה הקדומה היא כוללת כולן יחד ולכן רגלי א"ק [אדם קדמון] נמשכים גם בעשייה ואין הפרסא חוצצת בפניו כו'

But the level of the primordial thought includes them all together. Therefore the feet of Adam Kadmon extend into Asiyah too, and the partition does not block it, etc.

וע"כ נש"י [נשמות ישראל] שעלו במחשבה זו יש להם הכח לקשר ולחבר האצילות עם העשייה ע"י התורה ומצות להמשיך בחינת רמ"ח אברים דמלכא בעשייה ממש כנ"ל.

And therefore the souls of Israel, who arose in this thought, have the power to bind and join Atzilus with Asiyah through the Torah and mitzvos, to draw the level of the 248 limbs of the King into Asiyah itself, as mentioned above.

ועמ"ש ע"פ ויהי קול מעל לרקיע ולכן נאמר בכל התורה דבר אל בניי [בני ישראל] כו' צו את בניי [בני ישראל] כו'

And see what is written on the verse "And there was a voice from above the firmament." And therefore it is said throughout the Torah, "Speak to the children of Israel, etc.," "Command the children of Israel, etc."

(ומזה יובן שרש ענין המבואר במ"א בד"ה זכור את יום השבת לקדשו בענין זכור ושמור בדבור אחד נאמרו כו' ע"ש

(And from this the root will be understood of the matter explained elsewhere, in the discourse beginning "Remember the Shabbos day to sanctify it," on the matter of "'Remember' and 'Keep' were said in a single utterance, etc."; see there.

והיינו על ידי גילוי בחינת כתר שהוא בחינת א"ק [אדם קדמון] שכולל אפילו אצילות ועשייה יחד ממש כנ"ל ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה הנ"ל שבפרשה בראשית בענין אשר לשלמה כו' גם בד"ה שיר השירים אשר לשלמה ובד"ה שחורה כו' בענין כיריעות שלמה

That is, through the revelation of the level of Keser, which is the level of Adam Kadmon, which includes even Atzilus and Asiyah actually together, as mentioned above. And see what is written in the discourse beginning "Go out and gaze," mentioned above, in Parshas Bereishis, on the matter of "which is Shlomo's, etc."; also in the discourse beginning "The Song of Songs, which is Shlomo's," and in the discourse beginning "I am black, etc.," on the matter of "like the curtains of Shlomo."

עוד נתבאר כהאי גוונא גבי קריעת ים סוף שלהיות הפך ים שהוא עלמא דאתכסיא ליבשה עלמא דאתגליא הוא על ידי המשכה מבחינה הגבוה משניהם דים ויבשה שוין שם כו' ועד"ז הוא כאן):

It was further explained in this way regarding the splitting of the Sea of Reeds: that turning the sea, which is the hidden world (alma de'iskasya), into dry land, the revealed world (alma de'isgalya), is through drawing down from a level higher than both of them, for sea and dry land are equal there, etc.; and so it is here.)

9 וזהו ותורה שם בישראל שמהם נמשכת התורה כי התורה היא ח, ע דאצילות. וח"ע [וחכמה עילאה] היא ראשית הגילוי שבאצילות חח"ן [חכמה חסד נצח] קו ימין כו'

And this is [the meaning of] "and He placed Torah in Israel": that from them the Torah is drawn. For the Torah is the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah) of Atzilus; and the higher Chochmah is the beginning of revelation in Atzilus; Chochmah, Chesed and Netzach [form] the right line, etc.,

והיא מקור רמ"ח אברים דז"א כו' והיא מקבלת ונמשכת מבחי"א"ק [אדם קדמון] כו' וזהו בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית.

and it is the source of the 248 limbs of Z'eir Anpin, etc.; and it receives from, and is drawn from, the level of Adam Kadmon, etc. And this is [the meaning of] "Bereishis [In the beginning]: for the sake of Israel, who are called 'first' (reishis)."

היינו בחינת ראשית שבישראל שהוא שרשן במחשבה הקדומה שבחינה זו נקרא ראשית שע"ז אמרו מחשבתן של ישראל קדמה לכל שכדי להיות גילוי זה בנשמה המלוכשת בגוף הוא ע"י התורה.

That is, the level of "first" in Israel, which is their root in the primordial thought, for this level is called "first"; of this they said, "The thought of Israel preceded everything." And it is through the Torah that this revelation comes to be in the soul encloded in the body.

כי הנה בישראל יש ב' בחי'. הא' מציאותן ושרשן במחשבה הקדומה ונקרא ישראל דלעילא והוא חלק הנשמה שלמעלה מהתלבשות בגוף אלא בחינת מקיף כו'.

For in Israel there are two levels. The first is their existence and root in the primordial thought, and it is called Israel Above (Yisrael dele'ila); it is the part of the soul that is above enclothing in the body, but is at the level of an encompassing light (makif), etc.

10 והב' הוא הנק' ישראל זוטא וכנסת ישראל היינו מקור הנשמה המתפשטת ומתלבשת בגוף. ומקור זה הוא בחי' מלכות דאצילות ונק' ג"כ אימא תתאה ומטרוניתא

And the second is what is called Lesser Israel (Yisrael zuta) and the Congregation of Israel (Knesses Yisrael), that is, the source of the soul that extends and is encloded in the body. And this source is the level of Malchus of Atzilus, and it is also called the lower Imma (Imma tata'ah) and the Matronita [the Queen].

והנה בחינת מלכות דאצילות היא סופא דכל דרגין וכדי שימשך בה האור מבחינת כתר שהוא בחי' א"ק [אדם קדמון] מחשבה הקדומה הוא ע"י ח"ע [חכמה עילאה] שהיא התורה כו'

Now, the level of Malchus of Atzilus is "the end of all levels" (sofa dechol dargin); and for the light to be drawn into it from the level of Keser, which is the level of Adam Kadmon, the primordial thought, it is through the higher Chochmah, which is the Torah, etc.

וע"ז אמרו ישראל מתקשראן באורייתא כו' וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך

And of this they said, "Israel are bound to the Torah, etc." And this is [the meaning of] "Do not read 'your children' (banayich) but 'your builders' (bonayich)."

שנשיי [שנשמות ישראל] שהם בניך דבחינת מלכות דאצילות שהרי ממנה לוקחה חלק הנשמה המתפשטת בגוף הם ג"כ בוניך דבחינת מלכות דאצילות והארה שממנה המלובשת בגוף

That is, the souls of Israel, who are “your children,” [the children] of the level of Malchus of Atzilus, since from it was taken the part of the soul that extends into the body, are also “your builders,” [builders] of the level of Malchus of Atzilus and of the radiance from it that is encloded in the body.

והיינו מצד שרשן במחשבה הקדומה שעייז ותורה שם בישראל והם העושים התורה וממשיכים הגילוי בבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ומח"ע [ומחכמה עילאה] במלי דאצילות כו'

And this is by virtue of their root in the primordial thought, through which “and He placed Torah in Israel,” and they are the ones who make the Torah and draw the revelation into the level of the higher Chochmah, and from the higher Chochmah into Malchus of Atzilus, etc.

ולכן בחי' בוניך היינו דוקא ע"י עסק התורה וכדכתיב בחכמה יבנה בית והיינו שכדי להיות ההמשכה מבחי' מחשבה הקדומה הנ"ל במלי דאצילות הוא ע"י התורה דייקא שהיא בחי' חכמה עילאה כו'

And therefore the level of “your builders” is specifically through the study of Torah, as it is written, “Through wisdom a house is built”; that is, for there to be the drawing down from the level of the primordial thought mentioned above into Malchus of Atzilus, it is through the Torah specifically, which is the level of the higher Chochmah, etc.

(ועמ"ש בד"ה באתי לגני ובד"ה וידבר כו' אנכי כו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים ועמ"ש בד"ה ויאכילך את המן גבי ברכת הארץ שצריך שיזכיר בה ברית ותורה.

(And see what is written in the discourse beginning “I have come into my garden,” and in the discourse beginning “And [G-d] spoke, etc.: I am, etc., who brought you out of the land of Egypt”; and see what is written in the discourse beginning “And He fed you the manna,” regarding the blessing for the land, in which one must mention the covenant and the Torah.

וכדברים האלה מבואר ג"כ בזהר בפ' ויחי) (דרמ"ה סע"א [סוף עמוד א]) תלת נשמתין אינון כו' ע"ש ועיין מ"ש עוד מענין ב' בחי' הנ"ל שיש בהנשמה ע"פ כי תצא כו' גבי ויברא אלקים את האדם בצלמו כו':

And things like these are explained also in the Zohar, in Parshas Vayechi (page 245, end of side a): “There are three souls, etc.”; see there.) And see what is written further on the matter of the two levels mentioned above that are in the soul, on the verse “When you go out, etc.,” regarding “And G-d created man in His image, etc.”

11 ג וזהו ענין רעיתי יפתי. רעיתי הוא ע"י עסק התורה לכו לחמו בלחמי כמו מזון עדי"מ הוא מקשר ומחבר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כו' כך ע"י התורה נמשך התלבשות אור א"ד ב"ה בחכמה עילאה כו'

3. And this is the meaning of "my beloved (ra'ayasi), my fair one (yafasi)." "My beloved" [the one who provides sustenance] is through the study of Torah, "Come, eat of my bread": just as food, by way of analogy, binds and joins the soul's life-force so that it spreads through the body, etc., so through the Torah the Infinite Light, blessed be He, is drawn down to be enclothed in the higher Chochmah, etc.

וביאור ענין יפתי שהם המצות שנקראו לבושים כענין יביאו לבוש מלכות כו' וזהו יפתי שעושה בחי' לבושים יפים כו' משא"כ בחינת אלביש שמים קדרות כו'

And the explanation of "my fair one": these are the mitzvos, which are called garments, as in "Let them bring a royal garment, etc." And this is "my fair one": that she makes the level of beautiful garments, etc.; which is not so of the level of "I clothe the heavens in blackness, etc."

והענין הוא כי מבחי' כתר שהוא ארך אפים מאריך אף כו' כי קמיה כחשכה כאורה כו' א"כ גם החיצונים יוכלו לקבל יניקה

The explanation is this. From the level of Keser, which is "long-suffering" (erech apayim), [He] who defers anger, etc., for before Him "darkness is like light, etc.," it follows that the external forces too can receive nurture.

כי שממית בידים תתפש כו' וכענין שאמר אברהם לו ישמעאל כו'

For "the spider (semamis) takes hold with its hands, etc.," and like the matter of what Avraham said, "If only Yishmael, etc."

(ועמ"ש סד"ה מצה זו ובד"ה ויאבק וע' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ס"פ וישלח כי א"ק [אדם קדמון] הוא ראשון המקבל שפע מא"ס והנה דע כי נשתלשל ממנו ניצוץ א' נחלק לבי מוח וקליפה כו' ע"ש).

(And see what is written at the end of the discourse beginning "This matzah," and in the discourse beginning "And a man wrestled"; and see in the Likkutei Torah [of the Arizal], at the end of Parshas Vayishlach, that Adam Kadmon is the first to receive the flow from the Infinite One (Ein Sof); and know that a single spark descended from it, divided into two, a kernel (mo'ach) and a husk (kelipah), etc.; see there.)

ולכן כדי שיומשך השפע רק לסטרא דקדושה ולא לחיצונים זהו ע"י מעשה המצות שמהם נמשך בחינת לבוש מלכות

Therefore, in order that the flow be drawn only to the side of holiness and not to the external forces, this is through the performance of the mitzvos, from which the level of a royal garment is drawn,

שהוא הלבוש היפה שכשנמשך ע"י לבוש זה שממעשה המצות נמשך רק בסטרא דקדושה כו' המקבלים עליהם עול מלכות שמים כו'

which is the beautiful garment: for when [the flow] is drawn through this garment that comes from the performance of the mitzvos, it is drawn only to the side of holiness, etc., to those who accept upon themselves the yoke of the kingship of Heaven, etc.

וכמו הלבוש שמגין על האדם להצילו מהשרב והגשמים כך לבוש הנ"ל הוא המגין מיניקת החיצונים כו' ולכן ארז"ל [אמר רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו אלא תורה וגמ"ח [וגמילות חסדים]

And just as a garment protects a person, to save him from the heat and the rain, so the garment mentioned above is what protects against the nurture of the external forces, etc. And therefore our Sages, of blessed memory, said, "Whoever says, 'I have nothing but Torah,' does not have even Torah; rather, Torah and acts of kindness (gemilus chassadim)."

לפי שעל ידי המצות דוקא נמשך לבוש הנ"ל משא"כ בתורה לבד הרי לפעמים נאמר אלביש שמים קדרות שמים אש ומים רצוא ושוב הוא בחינת תורה מימינו אש דת כו' ב"ש [בית שמאי] וב"ה [ובית הלל] כו'

For it is specifically through the mitzvos that the garment mentioned above is drawn, whereas with Torah alone, at times it is said, "I clothe the heavens in blackness." The heavens (shamayim) are fire and water (esh umayim), "running and returning" (ratzo vashov); this is the level of Torah, "from His right hand a fiery law, etc.," Beis Shammai and Beis Hillel, etc.

ולפעמים ח"ו [חס ושלו] יוכל להיות מלובשים בקדרות יניקת החיצונים מהמדות אש ומים חו"ג [חסד וגבורה] כענין אברהם שיצא ממנו כו'

And at times, G-d forbid, they can be clothed in blackness: the nurture of the external forces from the attributes of fire and water, Chesed and Gevurah, like the matter of Avraham, from whom there came forth, etc.

אבל על ידי מעשה המצות נעשה בחיי יפתי לבוש מלכות כו'

But through the performance of the mitzvos the level of “my fair one” is made, a royal garment, etc.

(ועי' בזהר פ' בלק) (דף ר"ד ב') ע"פ בקר אערך לך ואצפה כו' אתא דוד ואתקין האי בוצינא חופאה להאי בקר דיוסף לאתחפאה ביה כו' כד"א [כמה דאת אמר] ויצפהו זהב טהור

(And see the Zohar, Parshas Balak, page 204b) on the verse “In the morning I will set out before You, and watch (va'atzapeh), etc.”: “David came and fashioned this lamp as a covering for this ‘morning’ of Yosef, to be covered by it, etc., as it says, ‘And he overlaid it (vayetzapehu) with pure gold.’”

והיינו שדוד תיקן בחיי מלכות דאצילות לבוש וכיסוי להאי בקר דיוסף כו' ע"ש ונתבאר במ"א

That is, David fashioned the level of Malchus of Atzilus as a garment and a covering for this “morning” of Yosef, etc.; see there, and it was explained elsewhere.

וזהו ג"כ מ"ש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני. פי' בי יומשך השפע מבחינת יוסף כי יהודה הוא ג"כ בחינת מלכות והרי זהו דייקא הכלי והלבוש כו'

And this is also what is written, “And Yehudah approached him and said, ‘Please (bi), my lord.’” The meaning is: “through me” (bi) the flow will be drawn from the level of Yosef; for Yehudah too is the level of Malchus, and this is specifically the vessel and the garment, etc.

ועמ"ש מזה ע"פ ויגש ועיין עוד בזהר פ' אחרי (דנ"ח ע"ב) גבי בגין כך לא יטעי לחברא עת אחרא לגבי מלכא כו' בזאת יבא כו'

And see what is written about this on the verse “And [Yehudah] approached.” And see further in the Zohar, Parshas Acharei (page 58b), regarding “Therefore one should not err and join another ‘time’ to the King, etc. ‘With this (bezos) he shall come,’ etc.”

(ודף ע"ד ב') גבי וכדין לבשו שמים קדרות ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועיין בפרדס שכ"ה פרק ו' ע"ש

(And [see] page 74b), regarding “And then the heavens were clothed in blackness,” and in the Mikdash Melech there. And see the Pardes, Sha'ar 25, chapter 6; see there.

וזהו ואתחנן אל ה' בעת ההיא ואתחנן הוא המשכה שע"י התורה כמ"ש במ"א והמשכה זו צ"ל בעת ההיא שהיא בחינת מלכות כו' והוא בחי' המצות שעליהם נאמר ועת לכל חפץ כו'

And this is [the meaning of] "And I besought Havayah at that time." "I besought" (va'eschanan) is the drawing down that is through the Torah, as is written elsewhere; and this drawing down must be "at that time" (ba'es hahi), which is the level of Malchus, etc. And it is the level of the mitzvos, of which it is said, "and a time for every desire, etc.,"

כמ"ש במ"א בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ושם נתבאר ג"כ איך המשכה זו להיות מלך העולם נמשך על ידי המצות וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] גם כן בד"ה תקעו בחדש שופר כו' ע"ש ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול גבי לשמור את כל מצותיו

as is written elsewhere, in the discourse beginning "When Israel put 'we will do' before 'we will hear'"; and there it was also explained how this drawing down, that [He] be King of the world, is drawn through the mitzvos; as was explained also in the discourse beginning "Blow the shofar on the New Moon, etc."; see there. And see what is written in the discourse beginning "When you hearken to the voice," regarding "to keep all His commandments."

ויוכן עוד ענין לבוש שעם היות הלבוש מעלים ומסתיר להיות בחי' עולם מלשון העלם כו' הנה שרשו ממקום גבוה מאד

And the matter of a garment will be further understood: although the garment conceals and hides, so that there be the level of a world (olam), from the expression "concealment" (he'elem), etc., its root is from a very high place.

וכענין שנתבאר במ"א בפ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת גבי ולהבין ענין חשמל זה כו'

As in the matter explained elsewhere, in Parshas Lech Lecha, in the discourse beginning "And the curtain shall divide," regarding "And to understand this matter of the chashmal [of Ezekiel's vision], etc."

וגם בד"ה ענין לך לך גבי וידבר שלשת אלפים משל כו'

And also in the discourse beginning "The matter of 'Go forth,'" regarding "And he spoke three thousand parables, etc."

ועוד נת' [נתבאר] זה במ"א בפ"י השמים כסאי כי בחי' יחידה שאין לה כלי היינו כתר שסובב ומקיף מראשו ועד רגלו ומבדיל בין אצ"י לבריאה ונעשה פרגוד ומסך.

And this was further explained elsewhere, in the explanation of "The heavens are My throne," that the level of yechidah [the highest of the soul's five levels], which has no vessel, that is, Keser, which surrounds and encompasses from its head to its foot, divides between Atzilus and Beriah and becomes a curtain (pargod) and a screen (masach).

12 ור"ל [ורוצה לומר] ששרש הפרגוד והמסך שהוא הלבוש הנ"ל שרשו מבחי' יחידה וכתר.

That is to say, the root of the curtain (pargod) and the screen (masach), which is the garment mentioned above, is in the level of yechidah and Keser.

וזהו השמים כסאי כי שמים פי' גם כן מקיפים ומהם נמשך הכסא כס' א' לבוש ומסך הנל ועמ"ש ע"פ ואברהם זקן בא בימים ועד"ז יובן ענין יפתי כו'

And this is [the meaning of] "The heavens are My throne (kis'i)": for "heavens" also means encompassing lights (makifim), and from them is drawn the throne (kisei), kes alef [a covering for the alef], the garment and screen mentioned above. (And see what is written on the verse "And Avraham was old, advanced in days.") And along these lines the matter of "my fair one" will be understood, etc.

וזהו יפיפית מבני אדם כו' שעל ידי קיום המצות עושה לבושים יפים למלך מלכי המלכים הקב"ה.

And this is [the meaning of] "You are fairer than the sons of men (mibnei adam), etc.": that through fulfilling the mitzvos, [man] makes beautiful garments for the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He.

א"כ כביכול מה שיפיפית הוא מבני אדם כן פי' הגאון החסיד ר' [רבי] לוי יצחק ז"ל מבאדיטשוב

If so, as it were, Your being fair is "from the sons of men" (mibnei adam). So it was explained by the gaon and chassid [the great and saintly sage] Rabbi Levi Yitzchak, of blessed memory, of Berditchev.

והיינו מ"ש יפתי ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שבלבושים אלו שממעשה המצות יש ג' בחינות ומדרגות

And this is what is written, "my fair one." And see what is written at the end of the discourse beginning "And you shall make holy garments," that in these garments that come from the performance of the mitzvos there are three aspects and levels.

והנה מבואר במ"א שיניקת החיצונים הוא כבי אופנים הא' מלמטה מחמת ריבוי הצמצומים וההסתר כו'

Now, it is explained elsewhere that the nurture of the external forces comes in two ways. The first is from below, because of the many contractions (tzimtzumim) and the concealment, etc.

והבי ע"י אם תגביה כנשר כו' שרוצים לקבל מבחי דקמיה כחשכה כאורה כנזי' [כנזכר] לעיל והנה התיקון לבי יניקות אלו הוא ע"י לבושים דמעשה המצות

And the second is through "Though you soar aloft like the eagle, etc.": that they seek to receive from the level of which [it is said] "before Him darkness is like light," as mentioned above. Now, the remedy (tikkun) for these two kinds of nurture is through the garments of the performance of the mitzvos.

והנה התיקון לבחי' הא' פשוט הוא שכשנמשך ע"י לבוש מלי' דאצילות אין להם יניקה יתירה מלמטה

The remedy for the first kind is simple: when [the flow] is drawn through the garment of Malchus of Atzilus, they have no excess nurture from below.

אך התיקון לבחינה הבי' היינו כמש"ש [כמה שכתוב שם] שיש מדרגה עליונה בלבושים דמעשה המצות וע"י נאמר ועשית בגדי קדש לאהרן שמשוה הוא העושה אותם כו'

But the remedy for the second kind is, as is written there, that there is a supernal level in the garments of the performance of the mitzvos; and of this it is said, "And you shall make holy garments for Aharon": that Moshe is the one who makes them, etc.

וענין לבוש זה מבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער י"ב פרק ח' כי ממדה ו' ואילך כו' מתלבש בשמנה בגדים כו'

And the matter of this garment is explained in Pri Etz Chaim, Sha'ar 12, chapter 8: that from the sixth attribute onward, etc., [it] is enclothed in eight garments, etc.,

ונמצא כי התיקון ו' מתלבש כו' ע"ש הביאו הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' אמור (דפ"ח) וע' מזה בזהר הרקיע בפרשה משפטים (בדף צ"ה) ותיקון ו' היינו כי חפץ חסד הוא

and it follows that the sixth tikkun [attribute] is enclothed, etc.; see there. The Ramaz [Rabbi Moshe Zacuto] cited it on Parshas Emor (page 88); and see about this in Zohar HaRakia, on Parshas Mishpatim (on page 95). And the sixth tikkun is "for He desires kindness (chesed)."

ולכן על ידי לבושים אלו שמלבישים לבחיי כי חפץ חסד הוא גורם שיומשך בחיי חסדו הגדול הזה רק לסטרא דקדושה ולא להיכלות דנוגה

And therefore, through these garments that clothe the level of “for He desires kindness,” [one] causes this great kindness of His to be drawn only to the side of holiness, and not to the chambers of Nogah [the translucent husk].

ונמצא שע"י לבושים דמעשה המצות נעשה תיקון גם לבחיי יניקה הב' ועמ"ש בד"ה עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו הוי' אלקינו:

It follows that through the garments of the performance of the mitzvos a remedy is made also for the second kind of nurture. And see what is written in the discourse beginning “We were slaves to Pharaoh in Egypt, and Havayah our G-d took us out.”

13 ד אך להיות המשכת אור א"ס בחכמה עילאה ע"י התורה ולהמשיך ע"י מעשה המצות בחיי לבוש הנ"ל צריך להקדים בחיי קומי לך לעצמך

4. But for there to be the drawing of the Infinite Light into the higher Chochmah through the Torah, and for the level of the garment mentioned above to be drawn down through the performance of the mitzvos, one must first have the level of “Arise for yourself (kumi lach)”: to your own self,

דהיינו לבחיי הנשמה שלמעלה כו' והיינו ע"י ק"ש [קריאת שמע] ותפלה והנה הכתיב לכי בכף יו"ד כו'

that is, to the level of the soul that is above, etc.; and this is through the Shema and prayer. Now, the written form (ksiv) is lachi, with a kaf and a yud, etc.

והענין כי הנה בחיי מחשבה הקדומה הוא בחיי ממוצע בין עצמות אור א"ס לנאצלים

The explanation is that the level of the primordial thought is the level of an intermediary between the essence of the Infinite Light and the emanated beings.

להיות כי מחשבה הקדומה היא בחינת מקיף וסובב כל ההשתלשלות וכוללם יחד שע"י מחשבה זו הוא התהוותם כו'

For the primordial thought is the level of an encompassing light (makif) that surrounds the whole chain of descent (hishtalshelus) and includes them all together, for it is through this thought that they come into being, etc.

נמצא מחשבה זו היא בחינת אור כללי הכולל כל פרטי ההשתלשלות ובעצמות אור אין סוף לא שייך כל זה

It follows that this thought is the level of an all-encompassing light (or kelali) that includes all the particulars of the chain of descent. But to the essence of the Infinite Light none of this applies.

שאין שייך ח"ו [חס ושלום] לומר בו שהוא מקור וכלל שכולל חיות העולמות שהוא מרומם ונשגב מגדר העלמין לגמרי והיה יכול להיות רבוא רבבות השתלשלות באופנים אחרים כו'

For it is not applicable, G-d forbid, to say of it that it is a source and a whole (klal) that includes the life-force of the worlds, since it is utterly exalted and lifted beyond the bounds of the worlds; and there could have been myriads upon myriads of chains of descent in other ways, etc.,

ורבוא רבבות ספירות שלא ממהות הספירות הנאצלים כמ"ש בביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות ע"ש בד"ה להבין ההפרש כו'.

and myriads upon myriads of Sefiros not of the nature of the emanated Sefiros, as is written in the explanation on the verse "Let them bring a royal garment"; see there, in the discourse beginning "To understand the difference, etc."

14 ועמ"ש בפ' בשלח סד"ה להבין ענין לחם משנה וגם אין שייך לומר באור א"ס שהוא מקיף וסוכ"ע כו' כנודע

And see what is written in Parshas Beshalach, at the end of the discourse beginning "To understand the matter of the double bread (lechem mishneh)." And also, it is not applicable to say of the Infinite Light that it is an encompassing light (makif) and the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), etc., as is known.

ולכן כדי שיתהוו פרטי העולמות מעצמות אור א"ס הוא ע"י בחי' מחשבה הקדומה שהוא בחי' התהוות אור כללי הכולל כל ההשתלשלות יחד כו' והרי הוא כלל של הפרטים כו'

And therefore, for the particulars of the worlds to come into being from the essence of the Infinite Light, it is through the level of the primordial thought, which is the level of the coming into being of an all-encompassing light that includes the whole chain of descent together, etc.; and it is the general and collective expression (klal) of the particulars, etc.

והיינו כי מחשבה הקדומה היינו בחי' א"ק [אדם קדמון] והוא בחי' כתר דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ד ומבואר יותר בשערי קדושה להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] ח"ג [חלק ג'] שער א' וז"ל [וזה לשונ] א"ק [אדם קדמון] קוצו של יו"ד והיא הספירה העליונה מכולן ונקרא כתר עכ"ל [עד כאן לשונ]

That is, the primordial thought is the level of Adam Kadmon, and it is the level of Keser of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, as is written in Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 4, and explained further in Sha'arei Kedushah by Rabbi Chaim Vital, Part III, Gate 1; these are his words: "Adam Kadmon is the thorn of the yud, and it is the highest Sefirah of all, and it is called Keser." End of quote.

ולכן נק' מחשבה הקדומה בחינת הממוצע ע"ד שנת' [שנתבאר] באריכות בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] שהכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים ע"ש

And therefore the primordial thought is called the level of the intermediary, in the manner explained at length in Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 3, that Keser is the intermediary between the Emanator and the emanated; see there.

והנה הממוצע יש בו מבחינה היותר תחתונה שבמאציל ומבחי' היותר עליונה שבנאצלים ועי"ז מתחבר אור המאציל בנאצלים וזהו ענין אופ' כ"ף והיינו כי הכ"ף הוא מספר עשרים

Now, the intermediary has in it [something] of the lowest level of the Emanator and of the highest level of the emanated; and through this the light of the Emanator is joined with the emanated. And this is the matter of the [letter] kaf; that is, the kaf is the number twenty,

דהיינו שיש בו ב"פ [ב' פעמים] ע"ס [עשר ספירות] א' בבחי' תחתונה שבמאציל שנמשכה להיות בחי' כתר לנאצלים שכיון שנמשכה להיות נשמה לשרש האצילות ע"כ מעתה שייך לומר בה בחי' ע"ס [עשר ספירות] וזהו הנקרא ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות.

that is, it has in it the Ten Sefiros twice. One [set] is in the lowest level of the Emanator, which was drawn forth to become the level of Keser for the emanated: since it was drawn forth to be a soul for the root of Atzilus, from now on it is applicable to speak of it as the level of Ten Sefiros; and this is what is called the hidden Ten Sefiros (eser sefiros hagenuzos).

15 והבי' ע"ס [עשר ספירות] שרש הנאצלים וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שא"י שהוא שרש הנאצלים כולל כולם כו' וכמ"כ [וכמו כן] בבחינת עתיק שהוא בחינה תחתונה שבמאציל יש ע"ס [עשר ספירות] כו' וכללות שניהם הוא בחי' כתר

And the second is the Ten Sefiros of the root of the emanated, as is written in Etz Chaim that Arich Anpin, which is the root of the emanated, includes them all, etc.; and likewise in the level of Atik, which is the lowest level of the Emanator, there are Ten Sefiros, etc. And the two of them as a whole are the level of Keser;

ולכן נק' כ"ף וגם עוד יש טעם למה שנק' כ"ף שהוא מלשון כף היד שנק' כן ע"ש [על שם] שכופף אותה

and therefore it is called kaf. And there is also another reason why it is called kaf: it is from the expression kaf hayad, the palm of the hand, which is so called because one bends (kofef) it,

ונעשית כמו חלל באמצעו והיד מקפת וסובבת את הדבר שבתוכה וכמ"ש (שמות ד') ויהי למטה בכפו ובעודה בכפו יבלענה (בישע"י [בישעיה] ס"י כ"ח)

and it becomes like a hollow in its middle, and the hand encompasses and surrounds the thing that is within it; as it is written (Exodus 4), "And it became a staff in his palm (kapo)," and "While it is still in his palm, he swallows it" (in Isaiah, chapter 28).

וכך בחי' מחשבה הקדומה מפני שמקפת כל ההשתלשלות דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] והם מוקפים ממנה לכן נק' כ"ף

And so the level of the primordial thought, because it encompasses the whole chain of descent (hishtalshelus) of Atzilus, Beriah, Yetzirah and Asiyah, and they are encompassed by it, is therefore called kaf.

וזהו שנאמר ומתחת זרועות עולם דלכאורה אינו מוכן איך שייך ענין זרועות מתחת העולם אלא הענין שהוא בחי' סוכ"ע שהוא עד"מ זרוע וידו הכפופה שמקפת הדבר מכל צד כו'

And this is what is said, "and beneath are the arms of the world (olam)"; for seemingly it is not understood how the matter of arms applies beneath the world. Rather, the explanation is that it is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is, by way of analogy, an arm and its bent hand that encompasses a thing from every side, etc.

והו' ג"כ פ"י כתר לשון כותרת ולשון כתר את בנימין שהוא ענין היקף וסיבוב כו'

And this is also the meaning of Keser: an expression of koteret, a capital [of a pillar], and of "they surrounded (kitru) Binyamin," which is a matter of encompassing and surrounding, etc.

זהו ענין הכ"ף ועיין ברבות נשא פ"ג גבי כף אחת עשרה זהב כנגד הלוחות שנכתבו מיד הקב"ה כו'

This is the matter of the kaf. And see [Bamidbar] Rabbah, Naso, section 13, regarding "one spoon (kaf) of ten [shekels of] gold," [that it] corresponds to the Tablets, which were written by the hand of the Holy One, blessed be He, etc.

ועמ"ש מענין הלוחות בד"ה אם בחקתי וענין היו"ד הוא בחי חכמה דאצילות ראשית הגילוי מבחי כתר כו'

And see what is written on the matter of the Tablets in the discourse beginning "If in My statutes." And the matter of the yud is the level of Chochmah of Atzilus, the beginning of revelation from the level of Keser, etc.

וזהו קומי לכי היינו שאומר לבחי כנ"י [כנסת ישראל] מלי דאצילות קומי לך לשרשך העצמי והכתיב לכי היינו לבחי כ"ף ויו"ד הנ"ל שהן שרשך כי ישראל עלו במחשבה כו'

And this is [the meaning of] "Arise for yourself (kumi lachi)": that He says to the level of the Congregation of Israel (Knesses Yisrael), Malchus of Atzilus, "Arise for yourself (kumi lach)": to your essential root. And the written form lachi means: to the level of the kaf and the yud mentioned above, which are your root, for Israel arose in thought, etc.

(וזהו מראש מקדם נסוכה מראש היינו חכמה עילאה כי ראשית חכמה ומקדם היינו מחשבה הקדומה וי"ל [ויש לומר] שהן ב' מקיפים חיי יחידה כו')

(And this is [the meaning of] "From the beginning (merosh), from of old (mikedem), she was anointed": "from the beginning" is the higher Chochmah, for "the beginning (reishis) is wisdom (chochmah)"; and "from of old" is the primordial thought (machshavah hakedumah). And it can be said that they are the two encompassing lights (makifim), chayah and yechidah [the two highest levels of the soul], etc.

ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] פ"י זה יתנו כ"י מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל כי שקל הקדש היינו מה שקדש העליון נמשך בבחינת משקל עדי"מ שהוא ע"י צמצום ומקום פנוי ואח"כ נמשך רק קו והארה כ"י והיינו כדי שיהי' [שיהיה] מקור להתהוות העולמות סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] וכללות שקל הקדש הזה הוא עשרים

And according to this, the meaning can be explained of "This they shall give, etc.: half a shekel by the holy shekel, the shekel is twenty gerah [a small unit of weight]": for "the holy shekel" is that the supernal holiness is drawn in the manner of a weight (mishkal), by way of analogy, which is through the tzimtzum and the empty space (makom panui), and afterwards only a line (kav) and a radiance is drawn, etc.; that is, so that there be a source for the coming into being of the worlds, the light that encompasses all worlds and the light that fills all worlds. And this holy shekel as a whole is twenty,

היינו בחי' כ"ף ב"פ [ב' פעמים] ע"ס [עשר ספירות] כנ"ל והנה כתיב אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפכה ואיתא בזהר הרקיע בפ"י הספ"ד [הספרא דצניעותא] פ"ה כפכה כ"ף שלך ור"ל [ורוצה לומר] בחי' כ"ף הנ"ל שהוא בחי' מחשבה הקדומה שמשם שרש הנשמה כ"י

that is, the level of kaf, twice the Ten Sefiros, as mentioned above. Now, it is written, "Behind and before You have formed me, and You have laid Your palm (kapechah) upon me"; and it is stated in Zohar HaRakia, in the commentary on the Sifra deTzniusa, chapter 5: "kapechah, Your kaf"; that is to say, the level of kaf mentioned above, which is the level of the primordial thought, from where the root of the soul is, etc.

ואפשר לומר שזהו ג"כ ענין ב' יודין שבתוכת וייצר ה' אלקים את האדם היינו שהם רומזים לב' בחינות ע"ס [עשר ספירות] הנ"ל וקרוב לזה איתא בפ' נשא (קמ"א ב')

And it is possible to say that this is also the matter of the two yuds in the word vayyitzer in "And Havayah Elokim formed (vayyitzer) the man": that they allude to the two levels of Ten Sefiros mentioned above. And something close to this is stated in Parshas Naso (141b).)

אך הנשמה יש בה אחור וקדם שהרצון נק' אחור לגבי בחי' התענוג אהבה בתענוגים וכמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון כ"י

But the soul has in it "behind and before": for will is called "behind" in relation to the level of delight, "love in delights," as is written in the discourse beginning "And I was with Him as a nursling (amon), etc."

ושרש דשרש ב' בחי' האלו הם מב' בחי' ע"ס [עשר ספירות] שבכ"ף הנ"ל שהן ג"כ רצה"ע [רצון העליון] ומקור התענוגים כו'

And the root of the root of these two levels is from the two levels of Ten Sefiros in the kaf mentioned above, which are also the supernal will and the source of delights, etc.

והנה בחינת אהבה בתענוגים לא כל אדם זוכה לזה וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] כו' אבל בחי' האהבה והרצון לה' זהו חובה על הכל

Now, the level of "love in delights": not every person merits it, as is written in Sefer Shel Beinonim [the Tanya], chapter 14, etc. But the level of love and will for G-d is an obligation upon everyone.

וכמ"ש בפ' כי תשא בד"ה זה יתנו כו' ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] ע"פ מה יפית ומה נעמת כו'

As is written in Parshas Ki Sisa, in the discourse beginning "This they shall give, etc.," and in Iggeres HaKodesh, on the verse "How fair and how pleasant you are, etc."

וזהו זה יתנו כו' מחצית השקל וברע"מ [וברעיא מהימנא] ר"פ תשא דמחצית השקל הוא י' והיינו כמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פ"ח שזהו בחי' החכמה שבנפש כו' ע"ש

And this is [the meaning of] "This they shall give, etc.: half a shekel"; and in the Raaya Mehemna [the 'Faithful Shepherd' section of the Zohar], at the beginning of Parshas [Ki] Sisa, [it is stated] that the half-shekel is the yud. And this is as is written in Sefer Shel Beinonim, chapter 18, that this is the level of the Chochmah in the soul, etc.; see there.

והנה ענין קומי לכי היינו ע"י התפלה שנקרא סולם כו' וראשו מגיע השמימה לבחי' כ"ף הנ"ל סוכ"ע.

Now, the matter of "Arise for yourself (kumi lachi)" is through prayer, which is called a "ladder," etc., "and its top reaches heavenward," to the level of the kaf mentioned above, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin).

16 והענין כי התפלה יש בה מהארת בחינת שבת והנה בשבת יש באדם נשמה יתירה

The explanation is that prayer has in it [something] of the radiance of the level of Shabbos. Now, on Shabbos a person has an additional soul (neshamah yeseirah).

וענין הנשמה יתירה היינו כי בשבת הוא עליית המל' עד שבמנחה דשבת היא במקום אבא ממש ונמשך לה שם מבחינת כתר כו'

And the matter of the additional soul is that on Shabbos there is the ascent of Malchus, until at Minchah of Shabbos she is in the very place of Abba, and there [light] is drawn to her from the level of Keser, etc.;

והיינו בחי' סוכ"ע ומחשבה הקדומה ומשם נמשך נשמה יתירה לכל נשמות ישראל שבגוף היינו שמאיר בהן בחי' שרשן שבמחשבה הקדומה ועמ"ש מענין זה בד"ה ויקהל משה את כל עדת בניי [בני ישראל] כו' ע"ש

that is, the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) and the primordial thought. And from there an additional soul is drawn to all the souls of Israel in the body; that is, the level of their root in the primordial thought shines in them. And see what is written on this matter in the discourse beginning "And Moshe assembled the whole congregation of the children of Israel, etc."; see there.

וזהו ענין קומי לכי לבחי' כ"ף יו"ד חכמה עילאה וכתר כו'

And this is the matter of "Arise for yourself (kumi lachi)": to the level of kaf [and] yud, the higher Chochmah and Keser, etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת פכ"ג בפ"י כי מאתך היא מנוחתם מאת כ' [כתב] שהיא הכתר משם מנוחתם עתה כו' והנה הארה מבחינת גילוי זה ששבת נמשך ג"כ בכל יום בשעת התפלה כו' כנ"ל

And this is what is written in Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, chapter 23, in the explanation of "for from You (me'itcha) is their rest": from the kaf (me'es kaf), which is Keser; from there is their rest now, etc. Now, a radiance from the level of this revelation of Shabbos is drawn also every day at the time of prayer, etc., as mentioned above.

וזהו שעל התפלה נאמר קומי לכי ועי"ז אח"כ תהי' [תהיה] רעיתי יפתי להמשיך האור מלמעלה למטה ע"י תורה ומצות כו' וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] למעלה

And this is why of prayer it is said, "Arise for yourself (kumi lachi)"; and through this, afterwards there will be "my beloved, my fair one," drawing the light from above to below through Torah and mitzvos, etc., as was explained above.

ועמ"ש סדי"ה ויקהל משה הנ"ל שזהו ענין שאמר מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] לישראל תחלה שמירת שבת ואח"כ מעשה המשכן שזהו כמ"ש בענין קומי לך ואז אח"כ בחינת רעיתי יפתי כו'.

And see what is written at the end of the discourse beginning "And Moshe assembled," mentioned above: that this is why Moshe our teacher, peace be upon him, told Israel first the keeping of Shabbos and afterwards the making of the Mishkan; for this is as is written regarding "Arise for yourself (kumi lachi)," and then afterwards the level of "my beloved, my fair one," etc.

והנה זה הפסוק נאמר על יצ"מ [יציאת מצרים] לפי שאז היה גילוי אור א"ס ב"ה בכנ"י [בכנסת ישראל] כמ"ש וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן ובעמוד אש לילה וכמ"ש בזהר פ' בלק [דקצ"א ע"ב] וה' זקיף טעמא לעילא כו'

Now, this verse was said of the Exodus from Egypt, because then there was a revelation of the Infinite Light, blessed be He, in the Congregation of Israel, as it is written, "And Havayah went before them by day in a pillar of cloud, and in a pillar of fire by night"; and as is written in the Zohar, Parshas Balak (page 191b): "'And Havayah': the cantillation mark is raised above, etc."

ועי"ז היו יכולים להיות בבחינת קומי לך ועמ"ש מענין זה ג"כ בפ' בשלח סדי"ה וה' הולך לפניו וזה כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף כו'

And through this they could be at the level of "Arise for yourself (kumi lach)." And see what is written on this matter also in Parshas Beshalach, at the end of the discourse beginning "And Havayah went before them." And this is [the meaning of] "For behold, the winter is past, the rain has gone by, etc."

אבל בגלות אין כח לכנס"י [לכנסת ישראל] לעלות בבחינת קומי לך לשרשה העצמי מחמת שירדה בסתר המדרגה כו' ונקרא סוכת דוד הנופלת (ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו מענין זה)

But in exile the Congregation of Israel has no strength to rise in the manner of "Arise for yourself" to her essential root, because she has descended into "the hidden place of the step (madregah)," etc., and she is called "the fallen sukkah of David." (And see what is written on this matter in the discourse beginning "For the mountains shall depart.")

הנה לזה הוא אומר עצה לאופן עלייתה גם בהיותה בסתר המדרגה והוא ע"י הראיני את מראיך שישים אל לבו איך שההסתר הוא כדי להיות בחינת אור חוזר שנמשך דוקא מחמת ההסתר כו'

For this [the verse] gives counsel for the manner of her ascent even while she is in the hidden place of the step: it is through "Show me your appearance," that one should take to heart that the concealment is in order that there be the level of returning light (or chozer), which is drawn specifically because of the concealment, etc.;

שבחינת אור חוזר הוא תוקף האהבה יותר מבכחי קומי לך וע"ד בעלי תשובה שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים כו'

for the level of returning light is a greater intensity of love than at the level of "Arise for yourself," in the manner of penitents (baalei teshuvah): "in the place where penitents stand, the perfectly righteous do not [stand], etc."

וכענין מ"ש ע"פ ואני אראה בשונאי ע"ש היטב בענין שהתפלל דוד כן בקדש כו'

And it is like the matter of what is written on the verse "And I shall look upon those who hate me"; see there well, on the matter of David's praying, "So in the Sanctuary, etc."

ומזה נמשך כי קולך ערב קולך היא התורה שהיא המשכת אור א"ס מלמעלה למטה כנ"ל בענין רעיתי

And from this comes "for your voice is sweet." "Your voice" is the Torah, which is the drawing of the Infinite Light from above to below, as mentioned above regarding "my beloved."

אך מחמת הירידה בסתר המדרגה שע"י נעשה בחינת או"ח [אור חוזר] הנ"ל יומשך שיהיה ההמשכה על ידי התורה מבחי עליונה יותר מבחי ההמשכה שע"י קומי לך רעיתי כו'

But because of the descent into the hidden place of the step, through which the level of returning light mentioned above comes about, it will follow that the drawing down through the Torah will be from a higher level than the level of the drawing down that comes through "Arise for yourself, my beloved, etc."

ועמ"ש לעיל כה"ג [כהאי גוונא] סד"ה לסוסתי ברכבי שלפי שבגלות הירידה היא יותר למטה ביומין דחול ע"י מרכבה דסוסים שנו' [שנוצר] בזכר' [בזכריה] ע"י העלי' [העליה] יותר שהסוס רץ למעלה מעלה כו' ע"ש

And see what is written above along these lines, at the end of the discourse beginning "To My mare among the chariots": that because in exile the descent is lower, in the weekdays (yomin dechol), through the chariot of horses mentioned in Zechariah, through this the ascent is higher, for the horse runs higher and higher, etc.; see there.

וזהו ענין כי קולך ערב דהנה רעייתי היינו ישראל מפרנסין שהתורה נק' מזון לכו לחמו בלחמי.

And this is the matter of “for your voice is sweet.” For “my beloved” (ra’ayasi) means that Israel provide sustenance, since the Torah is called food: “Come, eat of my bread.”

אך פי' קולך ערב היינו עד"מ המזון שיש בו עריבות שע"ז אמרו רווחא לבסומי שכיח (במגלה ד"ז ע"ב ובעירובין פרק ח' דפ"ב ע"ב)

But the meaning of “your voice is sweet (arev)” is, by way of analogy, food that has sweetness (arivus) in it, of which they said, “for sweet things, room is found” (Megillah, page 7b, and Eruvin, chapter 8, page 82b).

נמצא המאכל שיש בו עריבות ומתיקות יש בו מעלה יתירה כו' ע"ש

It follows that food that has pleasantness and sweetness in it has an added quality, etc.; see there.

ועד"ז ענין התורה שנקרא לחם אך כשנמשך בה גילוי תענוג עליון ממקור התענוגים וכמ"ש אני תורתך שעשעתי אז נק' קולך ערב

And similarly with the Torah, which is called bread; but when a revelation of supernal delight from the source of delights is drawn into it, as it is written, “I delight (sha’ashati) in Your Torah,” then it is called “your voice is sweet,”

שהמזון הזה עד"מ הוא במעלה עליונה יותר כו' וכן ומראך נאווה הם המצות שע"י התשובה נעשו המעשים טובים ומאירים יותר כו'

for this food, by way of analogy, is of a higher quality, etc. And likewise “and your appearance is comely”: these are the mitzvos, for through teshuvah the deeds become good and shine more, etc.

(ועמ"ש בפ' יתרו וכל העם רואים כו' ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש שיש כמה מדריגות בענין הלבושים שממעשה המצות וכנז"ל [וכנזכר לעיל] ולכן ע"י הראיני את מראיך נמשך שיהי' [שיהיה] הלבושים הנעשים ממעשה המצות שהוא בחי' יפתי מבחינות היותר עליונות כו'):)

(And see what is written in Parshas Yisro, in the discourse beginning “And all the people saw, etc.”; and see what is written at the end of the discourse beginning “And you shall make holy garments,” that there are several levels in the matter of the garments that come from the performance of the mitzvos, as mentioned above. And therefore, through “Show me your appearance,” it follows that the garments made from the performance of the mitzvos, which is the level of “my fair one,” will be from the highest levels, etc.)

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shir-hashirim/16/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok